

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE AND EDUCATION:
PROBLEMS, PROSPECTS
AND INNOVATIONS**

**PROCEEDINGS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 23-25, 2021**

**KYOTO
2021**

SCIENCE AND EDUCATION: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Proceedings of X International Scientific and Practical Conference

Kyoto, Japan

23-25 June 2021

Kyoto, Japan

2021

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Science and education: problems, prospects and innovations” (June 23-25, 2021) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2021. 494 p.

ISBN 978-4-9783419-5-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and education: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Kyoto, Japan. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-and-education-problems-prospects-and-innovations-23-25-iyunya-2021-goda-kioto-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyoto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 CPN Publishing Group ®

©2021 Authors of the articles

40.	Гліка В. В. ПРИЙОМИ У ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПАТОМОРФОЛОГІЯ» В КОНТЕКСТІ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗДОРОВ'Я ЗБЕРЕЖЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.	260
41.	Коновальчук Н. О. ПРОБЛЕМИ ТА ТРУДНОЩІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ КАРАНТИНУ.	266
42.	Коротіч Г. В. ЦІННОСТІ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.	273
43.	Костенко О. В. ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИМИ ДАНИМИ.	277
44.	Котеленець А. М. ВЕКТОРИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ.	280
45.	Кримчак Л. Ю. СПРИЯННЯ СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ-СИРІТ ІНТЕРНАТНИХ ЗАКЛАДІВ ДО САМОСТІЙНОГО ЖИТТЯ.	284
46.	Кузик О. Б. РОЛЬ KEYNESIANSTVA В ТЕОРІЇ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА.	293
47.	Құтым Б. ЖАҢАЛЫҚТАР ҚЫЗМЕТІН ТЕЛЕАРНАДА ҰЙЫМДАСТЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.	297
48.	Куцик В. І., Іванян Д. Г. ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.	305
49.	Ленков Є. С., Зінчик А. Г., Кольцов Р. Ю., Бондаренко Т. В., Коноваленко О. І. РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПАРАМЕТРІВ СТРАТЕГІЇ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ СКЛАДНИХ ОБ'ЄКТІВ ТЕХНІКИ РЕГЛАМЕНТОВАНОГО ТО.	309
50.	Логвинюк Т. РОЗВИТОК ФІЗИКИ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ В ХІХ СТ.	320
51.	Лялюк-Вітер Г. Д., Василик Т. А. ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В НАФТОГАЗОВОМУ КОМПЛЕКСІ.	323
52.	Макаров А. Ю. ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ВИКОНАНИХ ОБСЯГІВ РОБІТ І ПРОВЕДЕННЯ ВЗАЄМОРОЗРАХУНКІВ ЗА ВИКОНАНІ РОБОТИ ПО ОБ'ЄКТАХ БУДІВНИЦТВА ЗА ТВЕРДОЇ ТА ДИНАМІЧНОЇ ДОГОВІРНОЇ ЦІНИ.	326
53.	Малик Г. Д. МАСОВІ ВІДКРИТІ ОНЛАЙН-КУРСИ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.	333

ПРОБЛЕМИ ТА ТРУДНОЩІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Коновальчук Надія Олександрівна

Старший викладач

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

Анотація: У статті розглядаються основні когнітивні, психологічні та методологічні проблеми, що значно посилилися під час карантину, з якими стикаються викладачі та студенти під час дистанційного навчання, та пропонуються шляхи їх вирішення.

Ключові слова: дистанційна освіта, дистанційне навчання, покоління Z, самомотивація, самонавчання.

Соціально-економічні зміни, що відбулися у світі й в Україні зокрема на початку ХХІ століття, зумовили якісні зміни в системі освіти: створення нових освітніх стандартів та програм, удосконалення способів підготовки спеціалістів, і, як наслідок, впровадження нових форм навчання. Як зазначає О. Корбут: "Забезпечення безперервності освіти є соціальним замовленням суспільства" [1]. Однією із таких новітніх форм, що забезпечує якісну та безперервну освіту, і стало дистанційне навчання, яке почало активно впроваджуватися та поширюватися в освітньому просторі України з початку ХХІ століття, як відгук на вимогу інформаційного суспільства, у якому з'явився запит на постійне оновлення та вдосконалення знань, умінь і навичок, підвищення кваліфікації, що забезпечує конкурентоспроможність робітника на ринку праці, але не відриває його від виробництва. У 2020-2021 роках в умовах пандемії в Україні, як і на теренах інших країн, дистанційне навчання тимчасово стає основним доступним видом навчання. Це відкриває ряд проблем, не властивих

дистанційному навчанню до карантинного часу, водночас загострює й вимагає негайного рішення уже існуючих проблем, що зумовлює актуальність даної статті. Тому метою статті є аналіз основних труднощів, з якими стикаються викладач та студенти під час дистанційного навчання та пошук можливих шляхів їх вирішення.

Головна проблема дистанційного навчання зумовлена саме його особливістю, адже, на думку І.В. Повечери "Особливість дистанційного навчання полягає в тому, що у процесі навчання студенти самостійно працюють з електронними та друкованими засобами навчання за відсутності безпосередньої участі викладача. Процес організації дистанційного навчання може бути впровадженим при наявності певних психолого-педагогічних умов, створення яких забезпечує підвищення результативності й ефективності даного процесу... Проте більшістю учених зазначається, що однією з головних умов організації дистанційного навчання є готовність студентів до самостійної пізнавальної діяльності." [2, с.162]. Слід зазначити, що більшість як студентів, так і викладачів, були морально та психологічно не готові навчатися дистанційно. О. Г. Корбут зауважує, що "освітнє суспільство має потребу в особистості, яка здатна до самоосвіти." [3, с.74]. Але, саме здатність до самоосвіти стала каменем спотикання при масовому впровадженні дистанційної форми навчання, адже не всі студенти виявилися достатньо готові та вмотивовані. Значною мірою успіх дистанційного навчання залежить від первинного рівня мотивації. На думку Веле Штилвелда: "Ефективність дистанційного навчання заснована на тому, що ті, кого навчають, самі відчувають необхідність подальшого навчання, а не піддаються тиску з боку." [4] Також науковець стверджує: "На першому курсі дистанційного навчання багато студентів страждають від нестачі контролю з боку деканату. Головна складність - змусити себе вчитися. Ще одна проблема - відсутність особистого спілкування з викладачем." [4]. Отже, як виявилось, студенти під час карантину потребують додаткової мотивації, заохочення та підтримки, адже, на відміну від категорії студентів, що свідомо обрали дистанційну систему навчання, не

мають такої стійкої мотивації й відповідальності. Одним із засобів підтримання мотивації є створення ігрових форм і комунікативних завдань, колективних проєктів (наприклад, створення спільного відео або презентації, доповіді на задану тему), що не дасть студентам відчутти віддаленість один від одного та викладача та соціальну ізоляцію.

Крім того, як зазначає І. Большакова "Уміння критично мислити, працювати з будь-якою інформацією, навички саморегуляції – виявилися не просто не сформованими, деякі діти про це навіть не здогадувались." [5]. На жаль, репродуктивний метод навчання, коли студент лише відтворює надану викладачем інформацію, через брак аудиторних годин все ще доволі вживаний, а отже зазначені ключові когнітивні навички, необхідні саме для дистанційного навчання, виявилися несформованими у багатьох студентів. Викладачам довелося формувати їх уже у процесі дистанційного навчання: навчати студента працювати з інформацією, вибирати потрібний контент, шукати інформаційні ресурси.

Засобами, що забезпечують у дистанційному навчанні використання усіх форм взаємодії, є сучасні інформаційні телекомунікаційні технології, які дають студентам змогу самостійно долучатися до найрізноманітніших інформаційних джерел, а отже сучасним студентам не бракує джерел інформації, навпаки, студенти самі того не розуміючи можуть стикнутися з її надлишком. Більшість студентів не вміють і не готові працювати з джерелами інформації, виділяти серед них авторитетні, а з потоку інформації виділяти найнеобхідніше. Усьому цьому їх потрібно навчати.

Певною мірою така невідповідність когнітивних можливостей та навичок студентів цілям та задачам дистанційного навчання зумовлена психологічними особливостями молодого покоління. З одного боку, більшість сучасних студентів належать до покоління Z, яке "народилося зі смартфоном у руках", яке, на думку Коростіль Л.А., "Техніку знають краще, ніж розуміють почуття людей" [6], а отже з технічної точки зору перехід до дистанційної форми навчання не став для них вельми травматичним, але, разом із тим, цьому

поколінню властиві "гіперактивність, нетерплячість, зосередження на короткострокових цілях, фрагментарність образного мислення" [6] що породжує, неорганізованість та роззосередженість, нездатність довго зосереджувати увагу та наполегливо самостійно працювати для досягнення цілей та підтримувати самомотивацію тривалий час, що значно ускладнило процес навчання, адже саме дистанційна форма вимагає від суб'єкта навчання досить високого рівня організованості, зосередженості та самостійності. Подолати ці проблеми можливо шляхом перерозподілу навчального матеріалу та зміною способу його подачі. Так, щоб не перевантажувати увагу, матеріал рекомендується подавати у вигляді дуже коротких підкастів (бажано, не більше 5-7 хвилин), викладення матеріалу має бути максимально динамічним, у підкастах слід надавати тільки основну найнеобхіднішу інформацію вузької теми. Якщо тривалість відео перевищує 5 хвилин рекомендується розбити його на дві частини. Навчальний матеріал має бути візуально яскравим, його подача, здійснена оптимістичним тоном, скороченою та максимально візуалізованою. Перед початком заняття слід сформулювати для студентів чіткі, зрозумілі та невеликі цілі, щоб студенти відчували свій прогрес та бачили результат, адже представники покоління Z відрізняються прагматичністю й водночас їм важко працювати тривалий час над великою проблемою. Перевагу слід надавати ігровим та комунікативним завданням, це зробить процес навчання динамічнішим, допоможе довше утримати увагу студентів.

Крім когнітивних, на успіх дистанційного навчання впливають також психологічні проблеми, які також потребують методичного вирішення. С.В. Тарасишина, зокрема, наголошує на таких: "... можна виділити певні проблеми, які виникають при навчанні за дистанційною формою. Серед них:

- 1) подолання психологічної ізольованості;
- 2) проблема ефективного керування навчальною діяльністю студентів та ефективного зворотного зв'язку;
- 3) проблема психологічної невідповідності студентів до самостійної роботи." [7, с.74] Означені проблеми були наявні ще до масового впровадження

дистанційного навчання і дослідники не раз наголошували на них, але під час карантину вони стали особливо помітні, оскільки, люди, що обирали дистанційну форму навчання свідомо були більш-менш морально підготовлені до їх виникнення, але у людей, що опинилися в цій системі мимоволі, усі означені недоліки та проблеми були виражені у значно більшій мірі. Подолати ці проблеми можливо за рахунок індивідуальних бесід або листування зі студентами, також викладач може почати заняття з мовної розминки, під час якої запитає студентів про їхні справи, настрої, самопочуття, тощо. Можна попросити студентів сказати один одному 2-3 компліменти, тощо. Це допоможе не тільки створити позитивний настрій перед заняттям, а й подолати відчуття ізоляваності - у такий спосіб студенти будуть відчувати себе включеними в групу.

Крім когнітивних та психологічних, деякі студенти стикнулися із соціально-побутовими проблемами, які теж впливають на якість навчання. Так, І. Большакова виділяє такі проблеми, з якими стикається викладач та студенти під час дистанційного навчання: "Є різні соціальні умови, в яких живуть учні. Є учні, які живуть у складних життєвих обставинах." [5]. Так, студенти часто або винаймають житло спільно, або живуть в одній кімнаті в гуртожитку та навіть із батьками, не в усіх є можливість працювати бодай в окремій кімнаті, діяльність інших студентів відволікає, заважає зосередитись, також виникають труднощі під час усної відповіді, коли на задньому фоні чути відповідь сусідів по кімнаті. Єдиний спосіб вирішити цю проблему уявляється в асинхронному проведенні занять, коли частину питань викладач обговорює зі студентами в індивідуально-консультативному порядку, або перенесенні значної частини матеріалу на самостійне опрацювання у зручній для студента час.

І хоча покоління Z і вважається "поколінням, що народилося зі смартфоном у руках", як зауважує І. Большакова, "є різні технологічні моменти, які пов'язані, знову ж таки, з тим, в яких умовах живуть діти – у багатьох просто немає інтернету". [5]. Крім того, більшість навчальних платформ потребують достатньо сучасного та потужного гаджета, безперервного та

швидкісного інтернету. Не всі студенти були технічно підготовлені до дистанційного навчання. Тут знову ж таки, єдиним виходом уявляється створення частини завдань на платформах, що не потребують особливих потужностей, наприклад, частину тестових завдань можна створювати на платформі googletest. Також для створення електронних комплексів та посібників бажано використовувати поширені програми, які не займають багато місця й не перевантажують гаджет.

Таким чином, головною особливістю дистанційного навчання є самоосвіта як основа дистанційного навчання, що передбачає самомотивацію студента щодо власного навчання, а також високий рівень самоорганізації. Але, для студентів, що опинилися в умовах вимушеного дистанційного навчання, часто бракує когнітивних навичок і мотивації до самоосвіти, тому викладач має навчати студентів не тільки предмету, а й роботі з джерелами інформації, будувати заняття таким чином, щоб максимально полегшити їм сприйняття та не перенавантажувати студента, слід також посилити мотиваційні моменти, а також надавати психологічну підтримку студентам, яким вона потрібна. Крім того слід пам'ятати, що є група учнів, яким складно навчатися через соціально-побутові умови, тож їм також потрібна підтримка й надання можливості виконувати завдання та отримувати консультації у зручний для них час.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Корбут О.Г. Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи. Матеріали науково-практичної конференції «Новітні освітні технології» (КПІ, м. Київ). URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1123> (дата звернення: 06.02.2018).
2. Повечера І.В. Підготовка студентів до дистанційного навчання / І.В. Повечера // Дистанційне навчання: дидактика, методика, організація [Текст]: монографія / В.Г. Гетта, С.М. Єрмак, Г.В. Джевага, О.М. Шульга, І.В. Повечера, Н.М. Носовець, А.М. Коляда. – Чернігів, 2017. – 286 с. – С.157-201.
3. О. Г. Корбут Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31

березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с. <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1123>

4. Веле Штилвелд Дистанционное обучение - от теории к практике, актуальный сетевой семинар", "Хайвей" // <http://dist.knute.edu.ua/index.php/en/metodologiya-dstantsijnogo-navchannya/24-dstantsijne-navchannya>

5. Большакова І. Практики та підходи до дистанційного навчання – рекомендації для вчителів/ <https://nus.org.ua/articles/praktyku-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/> (дата звернення: 23.04.2020).

6. Коростіль Л.А. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229

7. Тарасишина С.В. Проблеми та переваги дистанційного навчання // Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с. "